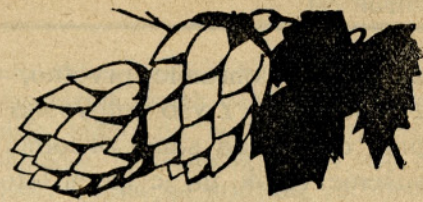
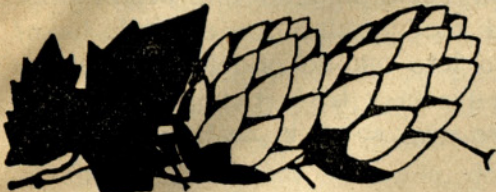


Slovenski hmeljar



Glasiló Hmeljarskega
društva za Slovenijo

★ Prvi strokovni list za hmeljarstvo ★

Glasiló Hmeljarske
zadrúge r.z.z.o.z. v Žalcu

Izhaja štirinajstnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 196

Leto VIII

Celje, dne 29. oktobra 1937

Štev. 22

Zakaj hmelj izgubi barvo

Pojav, da hmelj potem, ko je že posušen, na kupu izgubi barvo, ni tako redek in ga opažamo v večjem ali manjšem obsegu vsako leto. Posebno pa se je letos opažalo to več ali manj v vseh hmeljskih okoliših, tako pri nas kakor tudi drugod. Zato so se tudi začeli povsod bolj zanimati za ta pojav ter mu iskati vzroka.

Naš letošnji hmelj je bil večinoma prav dober v barvi, boljši kakor druga leta. Saj se je po obiranju celó domnevalo, da bo za lisasto in v barvi slabše blago letos kar trda. Toda kmalu se je opazilo, da hmelj letos barvo nenavadno slabo drži. Brez dvoma je v mnogih primerih povzročilo to okolnost predvsem slabo sušenje, kar je končno tudi razumljivo. Ves čas v teku vegetacije je namreč imela rastlina vlage več kot dovolj in tudi potem med obiranjem in sušenjem je bilo vreme stalno deževno in izredno vlažno. Jasno je, da se pri takem vremenu ne da tako dobro sušiti in je zato marsikatero blago bilo premalo suho. Na videz je prišel hmelj iz sušilnice sicer res suh, saj lističi so se dejansko posušili, toda vretenca kobil, na katera se pri sušenju še vse premalo pazi, so ostala deloma še sveža. Tako blago seveda ni držalo barve, je porumenelo, tudi potemnelo in postalo marogasto ter se celó vžgalo, če je bilo nedosušeno pobasano. Na videz popolnoma suho blago je izgubilo barvo tudi šele po več tednih, ker je šele polagoma proniknila vlaga na dan; dočim bi se pri lepem in suhem vremenu tudi na kupu še dosušilo, se je pri izredno vlažnem le še nategnilo vlage in megle, ki je pri vsaki špranji silila v skladišča. Do tu bi torej bila zadeva še razumljiva in bi se pojav, da je hmelj tako slabo držal barvo, dalo pripisovati predvsem izredno vlažnemu vremenu.

Toda tudi hmelj, ki je bil skozinskoz dobro posušen, letos ni držal vedno barve. Porumenel je, ne da bi pri tem postal kaj vlažen, in sicer je porumenel enakomerno, ne da bi postal kaj lisast. V kolikor se je dalo ta pojav zasledovati, ni potekal povsod enako. Večinoma je hmelj porumenel bolj, če dolgo ni bil pobasan, dočim pobasan le malo ali pa sploh ne. Toda ugotovljeni so tudi primeri, da je bil hmelj pravočasno pobasan in tedaj še brezhibno gladko zelene barve ter je šele pozneje pobasan v vrečah porumenel. Seveda so zlasti kupci pripisovali vsak tak pojav enostavno okolnosti, da je bil hmelj premalo posušen. Toda ne vedno opravičeno. Saj je tudi hmelj, ki je bil pri basanju suh kot poper, da se je kar drobil, še pozneje bolj ali manj porumenel. V tem primeru torej ni moglo biti vzrok takemu pojavu preslabo sušenje, oziroma preobila vlaga. Sicer pa je hmelj držal barvo različno dolgo in porumenel v nekaterih primerih že prvi teden po sušenju, v drugih pa zopet šele po dveh, treh in več tednih. Tudi so se često v dobro posušenem in več ali manj porumenelem hmelju še vedno našle kobule, ki niso bile najmanjše in morda zato bolj posušene, pa

Hmeljarji!

Sedaj v novembru in v začetku decembra je pravi čas, da se gnoji hmeljskim nasadom z **40 odstotno kalijevo soljo.**

Hmelju je treba na tisoč rastlin 50—75 kg 40 odstotne kalijeve soli. Trosili je najbolje polovico sedaj v jeseni, drugo polovico pa spomladi.

so vendar ohranile prvotno, brezhibno gladko zeleno barvo. Z vso gotovostjo moremo torej sklepati, da ni bila samo preobila vlaga in preslabo sušenje vzrok, da je hmelj letos tako slabo držal barvo in zlasti še, da je porumenel.

Kakor omenjeno, so ta pojav opazovali letos v večjem obsegu tudi drugod in se sedaj povsod bavijo z vprašanjem, od kod to in zakaj to. Ugotoviti točno vzrok temu pojavu najbrže ne bo lahko, tem manj, ker vzrok najbrže ni vedno isti, temveč jih je več in so tudi različni. Z ozirom na to, da je porumenel hmelj iz nekaterih krajev bolj in prej kakor iz drugih in da je posameznemu hmeljarju iz enega hmeljišča hmelj porumenel ter iz drugega zopet ne, se domneva, da je vzrok temu pojavu različna prehrana hmeljske rastline. Tako so na hmeljski poskusni postaji v ČSR ugotovili, da je bolj in prej porumenel hmelj, ki je bil gnojen s kislimi in zlasti takimi gnojili, ki vsebujejo klor, dočim je hmelj, gnojen z gnojili, ki vsebujejo apno, bolje držal barvo. Vsekakor je menda vzrok, da posušen hmelj pozneje porumeni, iskati v okolnosti, da se vrše v hmelju tudi pozneje še razni kemični procesi, ki povzročajo izpremembo barve. Zanimivo je, da je žveplanje letos često še pospeševalo rumenenje hmelja. Vprav ta okolnost pa dá sklepati na to, da pri razvoju kobil nekaj ni bilo v redu in da zato hmelj ni prenesel tako dobro žveplanja kakor sicer. Dalje se domneva, da so izgubo barve lahko povzročile tudi številne saprofitične, polparasitične in parasitične plesni iz skupine sajavosti (*Capnodium*, *Hormodendrom* itd.), ki so se pri izredno vlažnem in tako zanje res ugodnem vremenu začele potem na suhem hmelju zopet bujno razvijati. To se dá sklepati iz tega, ker hmelj, skrbno škropljen ponovno in zlasti tudi še v kobule z bakrenimi sredstvi, ni tako lahko izgubil barve, če je bil pri vsem tem seveda tudi dovolj posušen. Zato se zdi, da je bilo tudi letos proti porumenjenju suhega hmelja pozneje na kupu ali celo v vrečah najboljšo sredstvo ponovno zaščitno škropljenje z bakrenimi sredstvi ter pravočasno zatiranje bolezni in škodljivcev sploh, pravočasno, ne prepozno in tudi ne prezgodnje obiranje ter pravilno in izdatno sušenje z dobrim preprihom in ne samo z visoko toploto.

Kakor iz povedanega sledi, je vprašanje, zakaj hmelj izgubi barvo, postalo zlasti letos izredno pereče. Zato pa bo treba ugotoviti vse tozadevne vzroke in jih odstraniti, da bomo pridelali blago, ki ne bo samo prvi čas po sušenju brezhibno gladko zelene barve, temveč bo tako barvo tudi trajno obdržalo.

O hmelju 1936/37

Pridelek iz leta 1936 se je splošno prodajal v izgubo, ker je bilo boljšega blaga le malo, za slabše pa cena često ni krila nihč proizvodnih stroškov. Zaradi mednarodne ocene je bilo kakor navadno tudi to leto mnogo pridelka prodanega že vnaprej, predvsem v USA, Belgijo in Anglijo, za cenejše vrste piva sploh in za taka z vrhnjim vrenjem.

Površina nasadov se je zaradi slabe rentabilnosti zmanjšala od 3875 ha v letu 1928 na 2000 ha v letu 1931 in 1932. Poslej pa se stalno zopet večja in je že v letu 1936 dosegla 3400 ha, pa se bo najbrže še povečala. Nad 90% pridelka se mora izvažati, ker se porabi doma le kakih 2750 stofov. Zaradi slabe kakovosti blaga, ki izvira iz pomanjkljivega oskrbovanja nasadov ter zatiranja bolezni in škodljivcev, doseže poljski hmelj navadno najnižje cene na mednarodnem trgu. Toda namesto da bi preusmerili hmeljarstvo na kakovostno produkcijo, zopet le širijo nasade in z nizkimi cenami pritiskajo na svetovni trg. V letu 1936 je le izredno slaba letina v USA rešila Poljsko večjih težav pri vnovčenju pridelka. Sicer nameravajo slabe strani poljskega hmeljarstva odstraniti potom organizacij, reform in deloma tudi sile, vendar je vprašanje, če se bo dalo na ta način prisiliti hmeljarje k omejitvi nasadov in h kakovostni produkciji.

Izvozilo se je iz Poljske v času od 1. 9. 1934 do 31. 8. 1935 skupno 17.383 stofov, od 1. 9. 1935 do 31. 8. 1936 pa 20.080 stofov in od 1. 9. 1936 do 31. 3. 1937 še 27.620 stofov; uvozilo pa se je v istih razdobjih 72, 84 in 96 stofov.

V Franciji je bila zima prav mila in je rastlina v splošnem dobro prezimila.

V Alzaciji je toplo spomladansko vreme tja do konca maja zelo pospeševalo razvoj hmeljske rastline. Potem pa je sledilo deževno in hladno vreme. V začetku junija so se pojavile v večji meri uši, pa tudi peronospora se je širila vedno bolj, prešla v avgustu v kobule in skvarila mnogo pridelka v barvi. Obiranje je pričelo s 1. in trajalo do 23. septembra. H koncu obiranja je prevladovalo deževno vreme in je kakih 10% nasadov ostalo neobranih. Splošno se je glede množine in kakovosti pridelalo nekaj manj in slabše kakor v prejšnjem letu. Površina nasadov je ostala precej ista kakor v letu 1935.

Z vnovčevanjem se je kaj kmalu pričelo in je šlo tudi hitro od rok; zlasti v barvi boljše blago je bilo naglo razprodano. H koncu novembra so

bile neprodane zaloge v prvi roki že prav neznahtne. Razvoj cen je bil pod vplivom padanja vrednosti franka. Začetna cena 7 ffrs (10,50 din) se je hitro dvignila na 13 ffrs (20,50 din) za kg; slabše blago se je prodajalo po 6–8 ffrs (9–12 din). Hmeljarji so bili s finančnim uspehom letine 1936 zelo nezadovoljni, ker se že pridelovalni stroški računajo na 10 ffrs (15 din) za kg.

V dpt. Nord je znaten del pridelka peronospora popolnoma pokvarila, dočim je polovica pridelka v vsakem oziru izpadla bolje kot v letu 1935. Pri obiranju je precej nagajalo slabo vreme in je kakih 5 % nasadov ostalo neobranih.

Začetna cena 6 ffrs (9 din) je kmalu padla na 5 ffrs (7,50 din), se potem dvignila na 9 ffrs (13 din) za kg in pozneje zopet popustila. Zaradi nerentabilnih cen se bo verjetno nekaj nasadov opustilo.

V Burgundu (Côte d'or) je v avgustu toča z viharjem povzročila mnogo škode.

(Dalje prihodnjič.)

Vprašanja in odgovori

F. B. v G.: Zadnji čas je prišlo do zastoja v hmeljski kupčiji pri nas in menda tudi drugod. Ali se bo kupčija zopet oživela in kako se bodo kaj gibale cene?

Odgovor: Z ozirom na manjši svetovni pridelek hmelja kakor pa je potreba in okolnost, da je mnogo pridelka že prodanega, se položaj ne more smatrati kot slab. Seveda pa razmerje med pridelkom in potrebo hmelja ni edini činitelj, ki vpliva na potek sezone in gibanje cen. Japonsko-kitajska vojska, homatije v Španiji in polom na borzah v Ameriki, vse to so činitelji, ki izravno ali posredno mnogo bolj vplivajo tudi na hmeljsko kupčijo, kakor pa se dozdeva. Sicer pa smo že ponovno poudarili, da pri hmelju ni nobene doslednosti in da je treba s tem računati.

A. P. v B.: Rad bi gnojil hmeljišče na široko sedaj jeseni pred odoravanjem, pa hlevskega gnoja ali komposta nimam. Ali vzamem lahko tudi umetno gnojilo Nitrofoskal in koliko?

Odgovor: Za gnojenje hmeljišča na široko jeseni pred odoravanjem je tudi Nitrofoskal primerno gnojilo. Trosite ga po 200 kg na tisoč rastlin.

J. V. v P.: Ali je bolje preorati hmeljišče zgodaj v jeseni ali pa šele pozneje?

Odgovor: Vsekakor je bolje odorati pozneje, morda tudi že v mrazu. Pri zgodnjem preoravanju jesenski dež še vse preveč zbije zemljo, pa zato potem v teku zime ne more tako dobro premrzniti kakor pa tedaj, če še bolj sveže brazde zgrabi čvrst mraz.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Zadnjih štirinajst dni je bilo razpoloženje v hmeljski kupčiji prav mirno in zato tudi prometa malo. Le za srednje ter slabše in predvsem

cenejše blago je bilo nekaj povpraševanja in se je plačevalo po nespremenjenih cenah 18–23 din za kg. Za boljše in najboljše blago pa ni bilo povpraševanja in tudi ne zanimanja. Neprodanih v prvi roki je še nekaj nad 4000 stotov letošnjega pridelka, večinoma prvovrstno in zlasti v barvi boljše blago.

Vojvodina: Pri precej mirni tendenci se nadaljuje z nakupovanjem še preostalih pičlih zalog letošnjega pridelka in plačuje po 6–15 din za kg, kakor je pač kakovost.

Češkoslovaška: Pri sicer nekoliko bolj mirni vendar čvrsti tendenci se v manjšem obsegu nadaljuje z nakupovanjem letošnjega pridelka. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in za letošnje žateško blago se plačuje 17–30 din za kg. Letošnji pridelek iz Uštica in Roudnic notira 15–24 din, pozni iz Dube 12–17 din in moravski 15–18 din za kg. Sicer pa je neprodanih le še kakih 13.000 stotov letošnjega pridelka.

Nemčija: Pri pretežno mirnem razpoloženju je ostalo neprodanih v prvi roki še kakih 10.000 stotov letošnjega pridelka. Pivovarska industrija zaenkrat ne prikazuje več dosti volje za nakup in tudi na tržišču v Nürnbergu je več prometa le za izvoz; sicer pa je tudi tu zaključna tendenca bolj mirna. Cene se gibljejo v določenih mejah in so ostale v glavnem nespremenjene. Z ozirom na dviganje konsuma piva se računa, da bo kupčija ponovno oživela.

Francija: Po mirnem razpoloženju je postalo v hmeljski kupčiji zopet nekoliko živahnejše ter je več povpraševanja zlasti za izvoz. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in za letošnji alzaški pridelek se plačuje 18–21 din za kg. Hmeljarjem se zde cene deloma prenizke in zato le bolj neradi prodajajo.

Poljska: V hmeljski kupčiji je postalo zopet bolj mirno, tem bolj, ker je boljše blago že močno razprodano. Največ blaga leži še v Woliniji, kjer je bil pridelek letos splošno slabši. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, četudi so deloma le bolj nominalne; tako notira letošnji pridelek slejkoprej 8 do 23 din za kg.

Belgija: V nakupu iz prve roke kakor tudi na borzi je zadnji čas tendenca zopet bolj mirna. Sicer pa je boljše blago v glavnem razprodano ter so zato tudi cene popustile in notira letošnji Alost 17 din in Poperinghe 13 din za kg.

Anglija: Z ozirom na bolj pičlo letino je zopet nekaj več zanimanja za lanski in tudi letošnji pridelek, v kolikor je že na razpolago s posebnim dovoljenjem. Inozemski hmelj, zacarinjen franko London, se nudi ameriški po 38–44 din, savinjski po 44–52 din in žateški po 52–60 din za kg.

Amerika: Po zadnjih cenitvah bo letošnji pridelek znašal največ 170.000 stotov. Z ozirom na pičlo letino je bila kupčija iz prve roke prav živahna in je prodanih doslej že kakih 75 % pridelka, povprečno po 14–17 din za kg. Zadnji čas je postalo sicer v kupčiji nekoliko bolj mirno, vendar je tendenca ostala čvrsta in domači pridelek notira letošnji 17–21 din, lanski 12–16 din, predlanski 10–13 din in starejši letniki 7 do 10 din, že zacarinjen inozemski pa letošnji 50 do 56 din, lanski 40–43 din in predlanski 30–35 din za kg.

Najvišje cene, palčane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

	letos	lani
Nemčija (Tettang)	60	68 din
Češkoslovaška (Žatec)	30	36 din
Jugoslavija (savinjski)	25	31 din
(vojvodinski)	15	24 din
Poljska (wolinjski)	23	25 din
Francija (alzaški)	21	20 din
Amerika, domači (Oregon)	21	53 din
inozem., znamk.	56	— din
inozem., neznamk.	52	— din
Belgija (Alost)	17	22 din

Za razvedrilo

Moderna družina.

Trgovski potnik pozvoni na vratih nekega meščana. Odprel mu pride majhen deček.

Potnik: »Ali ni nikogar doma?«

Deček: »Stara mama je šla v kino, mamica pa se je šla boksati.«

Potnik: »Toda, kje pa je oče?«

Deček: »Očka pa v kuhinji posodo pomiva.«

Kako ga je spoznal.

V restavraciji sta sedela črnc in Anglež.

»Vi ste črnc?«

»Da.«

»Tako je mi je zdelo po vaši izgovorjavi.«



Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše Denar je prinjejal ožen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema

vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Popularno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.